با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام جامعه‌شناسی ۳ دوازدهم
درس دهم

عنوان فصل: افق علوم اجتماعی در جهان اسلام

از صفحه‌ی ۱۰۹ تا صفحه‌ی ۱۲۰ کتاب

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل افق علوم اجتماعی در جهان اسلام آمده است.

مباحث فصل: مدارا، مقاومت و عدالت، دو انقلاب در یک قرن، ویژگی‌ها و ظرفیت‌های علوم اجتماعی جهان اسلام

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۱۱۰ · تأمل — علائم زنده‌بودن جهان اسلام ۴

۲ صفحه ۱۱۲ · هم‌اندیشی کنید — بهره‌گیری از ظرفیت فقهی برای مسئله‌ی فلسطین ۴

۳ صفحه ۱۱۵ · گفت‌وگو کنید — چرا ایران کشوری انقلابی است؟ ۵

۴ صفحه ۱۱۸ · نمونه بیاورید — عقل نظری و عقل عملی ۶

۵ صفحه ۱۱۸ · گفت‌وگو کنید — تعامل علوم اجتماعی جهان متجدد و جهان اسلام ۶

۶ صفحه ۱۲۰ · خلاصه کنید — آنچه از این درس آموختیم ۷

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۱ صفحه ۱۱۰ تأمل

به نظر شما، علائم زنده‌بودن جهان اسلام کدام‌اند؟

جهانی که آگاهیِ همراه عمل و عملِ توأم با آگاهی دارد، زنده است. این دو ویژگی اساسی، نشانه‌های دیگری را به دنبال می‌آورد:

- همبستگی و وحدت امت اسلامی (با وجود تفاوت‌های قومی، نژادی، زبانی و فقهی) و تعاون و همکاری؛
- امید و اطمینان، توجه به آینده و برنامه‌ریزی برای آن؛
- واکنش متناسب در برابر تهدیدها و مقاومت در برابر تجاوز و ظلم؛
- تولید علم و نوآوری و پویایی علمی (نهضت ترجمه در گذشته و رستاخیز علمی امروز)؛
- حضور فعال مردم در عرصه‌ی اجتماعی و سیاسی؛ مانند جنبش‌های مردمی و انقلاب‌های مشروطه و اسلامی در ایران.

۲ صفحه ۱۱۲ هم‌اندیشی کنید

چگونه می‌توان از این ظرفیت فقهی جهان اسلام برای مواجهه‌ی صحیح مسلمانان با مسئله‌ی فلسطین و حل آن بهره گرفت؟

با توجه به چهار وظیفه‌ی فقه اسلامی (مدارا، صلح با صلح‌جویان، مقاومت در برابر تجاوز، عدالت و دفاع از مظلومان):

- **مقاومت:** اشغال سرزمین فلسطین تهاجم به مرزهای جهان اسلام است و مسلمانان موظف به مقاومت و دفاع از آن‌اند؛
- **عدالت و دفاع از مظلومان:** مسلمانان باید از مردم مظلوم فلسطین (فارغ از نژاد، زبان و مذهب) دفاع کنند و از آن‌ها حمایت سیاسی، مالی، رسانه‌ای و انسانی نمایند؛
- **مدارا:** با پیروان ادیان دیگر (مسیحیان و یهودیان) که زندگی صلح‌آمیز دارند مدارا کنند و میان آن‌ها و رژیم اشغالگر تفاوت بگذارند؛
- **وحدت امت اسلامی:** دولت‌ها و ملت‌های مسلمان با وجود تفاوت‌های فقهی و قومی، با هماهنگی و همکاری مسئله‌ی فلسطین را پیگیری کنند؛

- **راه‌حل:** تأکید بر حق تعیین سرنوشت مردم فلسطین و بازگشت آوارگان از راه‌های مسالمت‌آمیز و سیاسی همراه با مقاومت.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

۳ صفحه ۱۱۵ گفت‌وگو کنید

نیکی کدی، پژوهشگر آمریکایی، با توجه به دو انقلابی که طی یک قرن، یعنی قرن بیستم، در ایران واقع شده، مقاله‌ای درباره‌ی ایران با این عنوان نوشته است: «چرا ایران کشوری انقلابی است؟» درباره‌ی این پرسش گفت‌وگو کنید.

بر اساس درس، دلیل‌های مهم عبارت‌اند از:

- **نقش فقه شیعه:** فقه شیعه در ایران همواره در تعیین رابطه‌ی مردم با قدرت‌های داخلی و خارجی نقش مهمی داشته و نظریه‌های لازم را برای دو انقلاب (مشروطه به‌وسیله‌ی میرزای نائینی و انقلاب اسلامی به‌وسیله‌ی امام خمینی) فراهم کرده است؛
- **مقبولیت و مرجعیت فقه و علمای دین** در فرهنگ عمومی مردم ایران؛
- **آرمان جامعه‌ی مطلوب:** جامعه‌ای با ساختارهای عادلانه و حاکمانی عالم و عادل؛ هرگاه وضع موجود با این آرمان فاصله داشته مردم برای تغییر آن اقدام کرده‌اند؛
- **مشارکت فعال مردم** و مقاومت در برابر استبداد داخلی و سلطه‌ی خارجی.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۴ صفحه ۱۱۸ نمونه بیاورید

تلاش کنید برای استفاده از عقل نظری و عقل عملی نمونه‌های دیگری ذکر کنید. (عقل نظری: در طبیعت و جامعه هیچ رخدادی، خودبه‌خودی و بدون علت رخ نمی‌دهد. عقل عملی: هرگز جامعه‌ای بدون تأمین میزانی از عفت، شجاعت، حکمت و عدالت روی سعادت دنیوی و اخروی را نخواهد دید.)

عقل نظری	عقل عملی
در طبیعت و جامعه هیچ رخدادی، خودبه‌خودی و بدون علت رخ نمی‌دهد.	هرگز جامعه‌ای بدون تأمین میزانی از عفت، شجاعت، حکمت و عدالت روی سعادت دنیوی و اخروی را نخواهد دید.
مجموع زوایای داخلی هر مثلث ۱۸۰ درجه است. / فلزات با گرما منبسط می‌شوند. / دو چیز مساوی با یک چیز، با هم مساوی‌اند.	عدالت خوب و ظلم بد است. / باید به عهد و پیمان وفا کرد. / راست‌گویی و امانت‌داری فضیلت است.

۵ صفحه ۱۱۸ گفت‌وگو کنید

در جدول زیر علوم اجتماعی جهان متجدد و علوم اجتماعی جهان اسلام مقایسه شده است؛ در مورد تعامل این دو دسته علوم با یکدیگر گَفت‌وگو کنید.

علوم اجتماعی جهان متجدد	علوم اجتماعی جهان اسلام
تبیینی	از سطوح مختلف عقل استفاده می‌کند و تبیین را به تبیین تجربی محدود نمی‌داند.
تفسیری	تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد و به همین دلیل تفسیر و تبیین در تقابل با هم قرار نمی‌گیرند.
انتقادی	از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری ارزش‌ها استفاده می‌کند.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

تعامل: علوم اجتماعی جهان اسلام می‌تواند از روش‌ها، داده‌ها و نظریه‌های علوم اجتماعی مدرن (پژوهش‌های تجربی و تبیینی، روش‌های کیفی، نقد انتقادی سلطه) در توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام بهره ببرد؛ در عین حال آن‌ها را با ملاک‌های عقلی و وحیانی ارزیابی انتقادی کند و نواقص آن‌ها (مانند محدود کردن علم به تجربه، معنازدایی و ارزش‌زدایی و نسبی‌گرایی) را نشان دهد. این تعامل زمینه‌ی طرح نظریه‌های جدید را فراهم می‌کند و به متفکران مسلمان امکان می‌دهد علوم اجتماعی جهان اسلام را گسترش دهند و علاوه بر مسائل جهان اسلام، مسائل جامعه‌ی جهانی (مثل بحران آگاهی و بحران معنا) را تحلیل و راه‌حل ارائه کنند. تعامل باید گفت‌وگوی دوسویه و مبتنی بر تعارف (شناخت متقابل) باشد، نه تقلید محض و نه طرد مطلق.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۶ صفحه ۱۲۰ **خلاصه کنید**

آنچه از این درس آموختیم: علوم اجتماعی جهان اسلام ..... ـ علوم اجتماعی جهان اسلام درباره‌ی جامعه‌ی آرمانی سخن می‌گوید. مفاهیم اساسی را خلاصه کنید.

- **مدارا، مقاومت و عدالت:** فقه اسلامی (به‌عنوان شاخه‌ای از علوم اجتماعی مسلمانان) رفتارها و هنجارهای اجتماعی را ارزیابی و نقد می‌کند، جامعه‌ی مطلوب را تعیین و راه رسیدن به آن را تجویز می‌کند؛ مسلمانان را به مدارا، مقاومت در برابر متجاوز و تحقق عدالت و دفاع از مظلوم موظف می‌داند و تفاوت‌ها را به فرصتی برای شکل‌گیری امت اسلامی تبدیل می‌کند.
- **دو انقلاب در یک قرن:** میرزای نائینی نظام مشروطه (تحقق ویژگی اول جامعه‌ی مطلوب: ساختارهای عادلانه با مشارکت مردم) و امام خمینی نظریه‌ی ولایت فقیه و انقلاب اسلامی (تحقق هر دو ویژگی: قوانین عادلانه و حاکم عالم و عادل) را بر پایه‌ی فقه مطرح کردند.
- **ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام:** متناسب با معنای علم در جهان اسلام؛ استفاده از ابزارهای تجربی در کنار منابع عقلانی و وحیانی؛ عقلانیتی که با فرهنگ تعامل دارد اما به‌طور مستقل آن را ارزیابی می‌کند؛ داوری درباره‌ی وضع مطلوب و جامعه‌ی آرمانی و ارائه‌ی راه عبور از وضع موجود.
- **کارکردها:** فهم و تفسیر و توصیف، تبیین علل، داوری درباره‌ی ارزش‌ها و آرمان‌ها، سخن گفتن از جامعه‌ی آرمانی و شناسایی راه‌های برون‌رفت از وضع موجود.
- **عقل نظری و عقل عملی:** عقل نظری واقعیت‌های مستقل از اراده‌ی انسان (طبیعیات، ریاضیات، فلسفه) و عقل عملی بایدها و نبایدها و ارزش‌ها (علوم انسانی و اجتماعی) را می‌شناسد؛ علوم اجتماعی جهان اسلام از هر دو و وحی بهره می‌برد.
- **اعتباریات (علامه طباطبایی):** پدیده‌هایی مانند خانواده، قانون و جامعه که با خواست و اراده‌ی انسان به وجود می‌آیند و آثار و پیامدهای غیرارادی دارند.